Prima instanță: Judecătoria Edineț sediul central (judecător G.Bîrsan)
Dosarul nr. 2a-845/2024 (nr. 2-23185850-03-2a-24062025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

9 decembrie 2025 **mun. Bălţi**

Completul de judecată în componența:
Preşedintele şedinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică cererea de apel declarată de Suholitco Artur,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Suholitco Artur către Arama Ion privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție,

împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț sediul central din 05 martie 2025,

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

La data de 26.12.2023, reclamantul Suholitco Artur s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Arama Ion privind încasarea prejudiciului cauzat de pe urma accidentului rutier.

În argumentarea cererii a invocat că, la data de 09.01.2021, în oraşul Edineţ, în jurul orei 14:00, a avut loc un accident rutier, în care a fost implicat autoturismul de model Opel Zafira, cu număr de înmatriculare de stat*****, care îi aparţine cu drept de proprietate şi autoturismul pârâtului, de marcă Volkswagen, model Passat, cu numărul de înmatriculare de stat *****. În urma accidentului rutier, autoturismul reclamantului a fost avariat.

Potrivit anchetei, accidentul s-a produs din vina șoferului Arama Ion. Faptul vinovăției sale este confirmat de o copie a materialelor cauzei privind accidentul, furnizată de Inspectoratul de Poliţie Edineţ din data de 24 noiembrie 2023, reclamantul fiind recunoscut ca victimă, fapt confirmat de decizia din 12 ianuarie 2021.

A atenționat că, după înregistrarea accidentului petrecut în mun. Edineț, a continuat drumul spre casă în direcția orașului Briceni. În timpul deplasării capota din faţă a automobilului s-a deschis, a lovit în parbriz şi l-a deteriorat complet. Atunci a sunat la poliție. Ca urmare a investigării acestui incident, Inspectoratul de Poliție Briceni prin decizia din 22 ianuarie 2021 a calificat fapta ca fiind incident.

Ca urmare a deschiderii capotei, capota în sine, balamalele capotei şi parbrizul au fost deteriorate. În urma incidentului, autoturismul a fost transportat în or. Briceni cu o remorcă. Costul serviciilor de transportare cu remorca fiind de 350 lei.

A comunicat că, din cauza accidentului a fost nevoit să se prezinte la Inspectoratul de Poliție din or. Edineţ în zilele de 12 ianuarie 2021, 14 ianuarie 2021 şi 22 februarie 2021, suportând cheltuieli de transport în sumă de 131,77 lei.

A susținut că, pentru a stabili cuantumul prejudiciului cauzat autoturismului, a invitat un expert independent din cadrul SRL „ExpertAutoPlus”.

Astfel, necesitatea înlocuirii capotei, balamalelor capotei şi a parbrizului este confirmată de expertiză prin care se constată prejudiciul produs autoturismului în sumă de 45 452,98 lei, copia expertizei din data de 09.06.2023.

Ulterior, a indicat reclamantul că, s-a întocmit un alt raport de expertiză din care s-a exclus costul capotei, balamalelor capotei, parbrizul, materialele necesare şi lucrările de reparații. Astfel, suma prejudiciului a fost redusă la 32 579,75 lei. Prin urmare, costul prejudiciului cauzat ca urmare a deschiderii capotei fiind de 12 873,23.

Or, a menționat că, relația cauză-efect dintre accidentul din or. Edineţ şi deteriorarea ulterioară a capotei, balamalelor şi parbrizului a fost stabilită prin expertiza nr. 34/12/1-R-927 din data de 22 martie 2021, efectuată de Centrul Tehnico-criminalistic şi Expertize Judiciare a MAI RM.

Reclamantul a mai relevat că, din cauza pagubelor cauzate de accident, valoarea de vânzare a proprietății sale a fost pierdută. A fost efectuată o examinare pentru a determina dimensiunea acesteia. Costul expertizei a fost de 2 000 lei. Conform rezultatelor expertizei din data de 26 iunie 2023, cuantumul reducerii costului autoturismului este de 5 894,24 lei.

A comunicat că, a apelat în repetate rânduri la Arama Ion cu o cerere de despăgubire voluntară pentru daune materiale, cheltuieli legate de plata serviciilor expertului independent şi taxe poştale. Totuşi, Arama Ion a ignorat cererile şi încă nu a compensat prejudiciul cauzat şi cheltuielile pe care le-a suportat reclamantul în urma accidentului. A susținut că, l-a contactat în scris pe Arama Ion pe data de 10 martie 2023, 24 august 2023, 12 septembrie 2023 şi 21 noiembrie 2023 cu o solicitare de despăgubire a prejudiciului cauzat, primirea scrisorilor de către pârâtul Aramă Ion fiind confirmată prin notificări poştale de primire. Solicitarea din 10 martie 2023, expediată poștal, a fost ignorată şi a rămas fără răspuns.

A indicat faptul că, în solicitarea din data de 24 august 2023, reclamantul a comunicat lui Arama Ion rezultatele expertizei, care a determinat cuantumul reducerii valorii autoturismului în suma de 5 894,24 lei şi i-a furnizat confirmarea costului expertizei în sumă de 2 000 lei. De asemenea, au fost furnizate datele bancare pentru efectuarea plății sumei solicitate. Astfel, reclamantul a primit un răspuns pe data de 04 septembrie 2023, care nu a fost certificat prin semnătura lui Aramă Ion. De asemenea, procura la care face referire autorul scrisorii nu a fost furnizată. În acest răspuns din data de 04 septembrie 2023, autorul s-a oferit să plătească o sumă de despăgubire de 2 500 lei, suma specificată necorespunzând cu suma despăgubirii determinată de expertiză.

Reclamantul a concluzionat în cererea depusă că, în urma accidentului a rămas fără automobil, care s-a petrecut din vina lui Arama Ion, fiindu-i cauzat de către ultimul un prejudiciu material în mărime totală de 21 464, 24 lei, format din (costul serviciilor de transportare cu

remorca în valoare de 350 lei; cheltuieli de transport Briceni-Edineţ tur-retur în valoare de 131,77 lei; cuantumul reducerii costului autoturismului în sumă de 5 894,24 lei; costul expertizei în sumă de 2 000 lei; suma 12 873,23 lei necesară pentru înlocuirea capotei frontale şi a balamalelor de fixare a acesteia, precum şi a parbrizului, care au fost avariate ca urmare a accidentului rutier în or. Edineţ la data de 09 ianuarie 2021; taxe poştale in valoare de 115 lei; costul hârtiei în valoare de 100 lei).

Consideră că, vinovatul accidentului, Arama Ion a săvârșit o încălcare gravă a Regulilor de Circulaţie Rutieră ale Republicii Moldova. A ieșit din parcare pe drumul principal în traficul din sens opus, încălcând regulile de circulație, şi se deplasa în direcţia reclamantului, la caz fiind atașate planșe fotografice de la locul accidentului, care arată locația automobilelor.

Reclamantul a mai relevat că, după coliziunea cu mașina, Arama Ion a coborât din mașină şi i-a spus că, el–Suholitco Artur ar fi trebuit să-i cedez trecerea. A ignorat cu desăvârșire faptul că, reclamantul se deplasa pe drumul principal şi el a ieşit din zona de parcare. Ulterior, Arama Ion, înțelegând deja că se deplasează pe drumul principal şi că a încălcat regulile de circulaţie, a încercat să transfere vina pentru accident şi a început să-l acuze că a depăşit limita de viteză într-o zonă populată.

După, Arama Ion, soţia lui şi prietenii săi sosiți în urma accidentului au râs de faptul că i-a spus polițistului că a dus-o pe mama în stare gravă la Chișinău la Spitalul Clinic Republican şi au spus că el minte, reclamantul menționând că, persoanele sus enumerate au râs şi de faptul că, atunci când a spus că, se simte foarte rău şi a cerut poliţiei să sune la Serviciul Medical de Urgenţă, aceștia au spus că se preface şi nu i-au oferit niciun ajutor.

Medicii Serviciului Medical de Urgenţă au acordat asistența necesară şi au spus că înrăutățirea bruscă a sănătăţii reclamantului s-a datorat acestei situaţii stresante, iar ulterior a fost nevoit să se supună unor examinări medicale, Suholitco Artur menționând în cerere că, de facto, la fața locului Arama Ion l-a acuzat pe el, precum că dânsul se face vinovat în tamponarea automobilelor, deoarece frânele automobilului nu au funcționat.

La data de 30 mai 2023, soţia lui Arama Ion, împreună cu un avocat şi reprezentanți ai companiei de asigurări, au venit la locaţia maşinii sale din or. Briceni și i-au cerut în mod foarte insistent, de fapt îl obligau, să le pună la dispoziţie automobilul pentru examinare, astfel împreună au exercitat presiuni morale şi psihologice asupra sa şi l-au amenințat că, vor întocmi un oricare document împotriva sa.

A menționat că, în scrisoarea pe care a primit-o la data de 04 septembrie 2023, autorul scrisorii îl acuză că, conform datelor poliției, în aceeași zi - 09 ianuarie 2021, a fost implicat într-un alt accident rutier, pentru care dânsul se face vinovat.

Drept urmare, reclamantul a atenționat că, aceste acuzații sunt false, deoarece nu au fost furnizate informații de la poliție care să confirme faptul că dânsul a participat la un alt accident pe 09 ianuarie 2021.

Consideră că, vinovatul accidentului este Arama Ion, iar acesta fără să-şi recunoască vinovăția, încearcă în toate modurile să calomnieze şi să transfere toată vina pentru accident

asupra reclamantului. Toate acuzațiile aduse de vinovatul accidentului, Arama Ion, sunt nefondate şi sunt calomnioase.

A afirmat că, vinovatul accidentului Arama Ion nu a respectat prevederile articolul 18 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule RM. Acesta nu a luat nicio măsură pentru ca să întreprindă toate acțiunile posibile pentru diminuarea pagubelor produse; să notifice asigurătorul care a emis poliţa de asigurare RCA în termen de 48 de ore din momentul producerii accidentului; să prezinte, personal sau prin reprezentantul său legal, la sediul asigurătorului ori al reprezentantului de despăgubiri, actul organelor şi instituțiilor competente cu privire la producerea accidentului rutier, permisul de conducere valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, certificatul de înmatriculare şi raportul de inspecție tehnică periodică a autovehiculului cu care a provocat accidentul.

Din cauza nerespectării de către vinovatul accidentului a cerințelor legii, ulterior reclamantul a avut probleme cu compania de asigurări, în conformitate cu Codul Civil RM.

Astfel, din cauza acțiunilor comise de Arama Ion, reclamantul a avut de suferit un prejudiciu moral, pe care îl estimează la suma de 20 000 lei.

În urma argumentelor invocate în cererea de chemare în judecată, s-a solicitat încasarea din contul pârâtului Arama Ion în beneficiul reclamantului Suholitco Artur costul serviciilor de transportare cu remorca în valoare de 350,00 lei; cheltuieli de transport Briceni-Edineţ tur-retur în valoare de 131,77 lei; cuantumul reducerii costului autoturismului în sumă de 5 894,24 lei; costul expertizei în sumă de 2 000,00 lei; suma de 12 873,23 lei necesară pentru înlocuirea capotei frontale şi a balamalelor de fixare a acesteia, precum şi a parbrizului, care au fost a variate ca urmare a accidentului rutier în or. Edineţ la data de 09 ianuarie 2021; taxe poştale în valoare de 115,00 lei; costul hârtiei în valoare de 100,00 lei și prejudiciu moral în valoare de 20 000,00 lei.

Ulterior, la data de 24 aprilie 2024 reclamantul și-a concretizat pretențiile și a solicitat încasarea pretențiilor viitoare din acțiune în legătură cu viitoarele cheltuieli, care preconizează să le suporte, în legătură cu repararea automobilului personal şi anume: serviciile evacuatorului pentru transportarea automobilului din Briceni, la Chişinău în sumă de 2500 lei; preţul diagnosticului la calculator al automobilului; preţul verificării geometrice a caroseriei automobilului, în sumă de 3000 lei; costul transportării pieselor de schimb

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul central din 05 martie 2025 s-a admis parțial cererea depusă de Suholitco Artur către Aramă Ion privind încasarea prejudiciului cauzat de pe urma accidentului rutier și anume prejudiciul materiale în sumă de 32 321,21 lei și prejudiciul moral în suma de 20 000 lei.

- s-a încasat de la Aramă Ion, a.n. *****, IDNP *****, loc. s. ***** r. Edineț în beneficiul lui Suholitco Artur, loc. or. Briceni str. *****4, IDNP ***** prejudiciul moral în sumă de 3000 (trei mii) lei.

În rest, cerințele lui Suholitco Artur către Aramă Ion s-au respins ca neîntemeiate.

- s-a încasat parțial de la Suholitco Artur, loc. or. Briceni str. *****4, IDNP ***** în beneficiul lui Aramă Ion, a.n. *****, IDNP *****, loc. s. ***** r. Edineț cheltuieli de judecată pentru asistență juridică, în sumă de 3000 (trei mii) lei.

- s-a încasat de la Aramă Ion, a.n. *****, IDNP *****, loc. s. ***** r. Edineț în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 lei.

Solicitarea apelantului:

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 31 martie 2025 avocatul Natalia Ciumac în interesele lui Suholitco Artur a contestat hotărârea Judecătoriei Edineț sediul central din 05 martie 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Suholitco Artur.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, avocatul Natalia Ciumac în interesele lui Suholitco Artur a reiterat motivele de fapt și de drept ce au fost invocate în cererea de chemare în judecată.

Adiacent, a menționat că, deși instanța de fond a constatat vina intimatului Aramă Ion în producerea accidentului rutier și a admis parțial cererea de chemare în judecată, aceasta nu a apreciat corect și complet circumstanțele esențiale ale cauzei și probele administrate.

În special, instanța a redus nejustificat cuantumul prejudiciului moral solicitat de la suma de 20 000 lei la 3 000 lei, fără a oferi o motivare suficientă și proporțională cu gravitatea faptelor și consecințele suportate de apelant.

În motivarea apelului se menționează că, prejudiciul material a fost stabilit în baza expertizelor tehnice și a documentelor justificative, însă instanța de fond nu a examinat integral toate cheltuielile efectiv suportate de apelant ca urmare a accidentului rutier.

Totodată, apelantul susține că, instanța nu a ținut cont de stresul psihic, suferințele morale, dificultățile întâmpinate în relația cu compania de asigurări și comportamentul ulterior al intimatului, circumstanțe ce justificau acordarea integrală a despăgubirilor morale solicitate.

De asemenea, se invocă aplicarea eronată a normelor de drept material, în special a dispozițiilor Codului civil privind obligația reparării integrale a prejudiciului, precum și o apreciere incorectă a raportului de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul produs.

În referința depusă la cererea de apel, avocatul Tatiana Ivas în interesele lui Aramă Ion a relevat că, instanța de fond a stabilit corect situația de fapt și a apreciat în mod legal probele administrate, iar apelul nu conține argumente noi care să justifice modificarea hotărârii contestate.

Se arată că, deși accidentul rutier din 09.01.2021 a fost produs din vina intimatului, apelantul a încălcat ulterior regulile de circulație rutieră, conducând un autovehicul avariat, fără revizie tehnică și fără asigurare obligatorie, fapt confirmat prin procesele-verbale contravenționale și prin hotărârile judecătorești definitive pronunțate anterior.

În acest context, se susține că, deteriorarea capotei autovehiculului și deschiderea acesteia în timpul deplasării nu pot fi imputate intimatului, ci sunt consecința exclusivă a acțiunilor apelantului, care a provocat un al doilea accident rutier.

Referitor la prejudiciul material solicitat, intimatul invocă faptul că, apelantul a fost implicat în două accidente rutiere distincte, evaluarea autovehiculului a fost efectuată la peste doi ani de la producerea accidentului, procedura de evaluare a fost viciată, întrucât reprezentanții părții pârâte și ai companiei de asigurări nu au avut acces la examinarea autovehiculului, anumite cheltuieli pretinse nu au legătură cauzală directă cu accidentul imputabil intimatului, o parte din sumele solicitate au fost deja achitate de compania de asigurări MoldCargo, iar restul ar constitui o îmbogățire fără justă cauză.

De asemenea, se contestă cheltuielile de transport, cele poștale și alte costuri accesorii, întrucât nu sunt suficient justificate sau nu rezultă legătura lor directă cu fapta intimatului.

În ceea ce privește prejudiciul moral, intimatul arată că, apelantul nu a prezentat probe care să confirme existența și întinderea suferințelor psihice invocate, nefiind constatate leziuni corporale sau afectări ale sănătății, iar suma solicitată de 20 000 lei este excesivă și nejustificată. Se susține că, suma de 3 000 lei acordată de instanța de fond este proporțională și corespunde criteriilor legale.

Totodată, se invocă faptul că, apelantul a depus tardiv unele probe și cereri de concretizare a cheltuielilor, după expirarea termenelor acordate de instanța de fond, acestea fiind corect respinse.

În concluzie, intimatul solicită respingerea apelului ca neîntemeiat, menținerea hotărârii instanței de fond și obligarea apelantului la plata cheltuielilor de asistență juridică suportate de intimat.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

În ședința instanței de apel, apelantul Suholitco Artur a solicitat admiterea cererii de apel, reiterând motivele invocate în cererea scrisă.

Acesta a declarat că, a solicitat compensarea prejudiciului atât de la compania de asigurări, cât și de la intimat, însă despăgubirea achitată de asigurător nu a acoperit integral prejudiciul suferit. A menționat că, societatea de asigurări a achitat suma totală de aproximativ 29 150 lei, inclusiv o plată suplimentară de 1 480 lei, în timp ce cererea de apel vizează încasarea sumei de aproximativ 30 000 lei.

Apelantul a susținut că, după producerea accidentului rutier inițial, s-a deschis capota autovehiculului, motiv pentru care a fost nevoit să apeleze la serviciile de evacuare. Acesta a mai susținut că, prejudiciul pentru care solicită despăgubiri este consecința directă a accidentului rutier imputabil intimatului, fapt confirmat prin expertizele anexate la dosar. Totodată, a menționat că, automobilul său, marca Opel Zafira, anul de fabricație 2006, nu era reparat la momentul efectuării evaluării de către expert.

Apelantul a mai explicat că, nu a înaintat acțiune împotriva companiei de asigurări, considerând că, răspunderea revine intimatului, iar continuarea deplasării după accident a fost determinată de circumstanțele concrete, deși asigurarea tehnică nu era valabilă. De asemenea, a declarat că, a început repararea autovehiculului ulterior și că legătura cauzală dintre accident și prejudiciu rezultă din concluziile expertizei din 26.06.2023.

Reprezentantul intimatului, avocat Tatiana Ivas, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond. Aceasta a susținut că, pretențiile apelantului sunt neîntemeiate, întrucât la momentul evaluării autovehiculului reparația nu fusese efectuată, iar o parte din prejudiciile pretinse nu pot fi puse în legătură cauzală directă cu accidentul rutier imputabil intimatului.

Intimatul Aramă Ion și avocatul Natalia Ciumac în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, procedura citării legale fiind respectată.

Astfel, Colegiul a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa părților neprezente şi a dispus examinarea cauzei în absența lor, prin prisma dispozițiilor 379 alin. (2) Cod de procedură civilă. Or, impedimente în acest sens nu s-au stabilit.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil consideră necesar de a respinge cererea de apel declarată de Suholitco Artur prin intermediul avocatului Natalia Ciumac, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 05 martie 2025, astfel, apelul din 31 martie 2025 a fost declarat în termen.

Potrivit prevederilor art.385 lit.a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

În temeiul art.130 CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Potrivit art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Din materialul probator rezultă că, la data de 09.01.2021, în orașul Edineţ, str. Independenței nr. 33, Arama Ion conducea automobilul de model Volkswagen Passat cu nr/î *****, la care șoferul în timpul începerii deplasării de pe un teritoriu adiacent drumului, nu a cedat trecerea vehiculelor care circulau pe acest drum, drum cu prioritate, ignorând prevederile pct. 39 RCR, în rezultat a tamponat a/m/ de model Opel Zafira cu nr/î*****, prin ce a comis o contravenție prevăzută de art. 242 alin.(1) Cod Contravențional.

În urma verificării circumstanțelor cazului dat, organele de drept și anume agentul constatator al IP Edineț a întocmit în privința cet. Arama Ion, pe data de 13.01.2021, un proces verbal cu privire la contravenție nr. MAI05124447 (f.d.11, vol.I).

Se reține că, la data producerii accidentului rutier - **09.01.2021**, Suholitco Artur nu a trecut revizia tehnică a automobilului precum şi nu avea asigurarea obligatorie, fapt confirmat prin procesul-verbal anexat la materialele dosarului (f.d.12).

Potrivit Deciziei asupra cauzei contravenționale înserată în procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05124447 din data de 13.01.2021, s-a recunoscut vinovat Arama Ion în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod Contravențional și i s-a aplicat sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 18 u.c. ce constituie suma de 900 lei, cu aplicarea a 5 puncte de penalizare (f.d.11-13, vol.I).

Aici, Colegiul civil reține că, automobilul în care se deplasa Arama Ion a fost asigurat la S.A.R. „Moldcargo" S.A. (f.d.123 pe verso).

Instanța a reținut că, procesul-verbal cu privire la contravenție și Decizia din 13.01.2021, nu au fost contestate. Respectiv, Decizia fiind definitivă și executorie.

Tot la data de **09.01.2021**, Suholitco Artur aproximativ la orele 16:00 – 16:20, conducând automobilul de model „Opel Zamfira" cu n/î*****, care din cauza defecțiunii tehnice în sistemul de închidere şi fixare a capotei din față, a provocat accident rutier, soldat cu pagubă materială neînsemnată (f.d.127, vol.I).

Instanța a reținut că, despre acest fapt Suholitco Artur a informat telefonic serviciul unic de urgență 112, informația fiind înregistrată în Registrul R-2 cu nr. 0110. În timpul cercetării la faţa locului de către SSSTAR a SSP IP Briceni inspector superior Baraliuc Vasile a fost constatat că mecanismul de închidere a capotei este în stare normală de funcțiune, cârligul autoblocat a capotei la fel este în stare de funcțiune normală, totodată a fost constatat că autoturismul dat în aceiași zi a fost implicat în accident rutier în or. Edineț unde a primit careva deteriorări în partea din faţă a autoturismului şi anume farul din faţă din parte stângă, aripa din faţă, bara de protecție din faţă. La caz fiind necesar de a lua în considerare prevederile secțiunii 18 a Regulamentului circulaţie rutiere pct. 119 și pct. 120 (f.d.128-129, vol.I).

În acest sens, conform hotărârii Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni nr. 5r-16/22 din 30.06.2022 menținută prin Decizia Curții de Apel Bălți nr.4r- 700/2022 din 09.11.2022 s-a constatat faptul că : „ *instanța de judecată, reieșind din materialele cauzei contravenţionale nr. 0690 stabilește că, capota automobilului „Opel - Zafira" cu numărul de înmatriculare cu n/î***** condus de Suholitco Artur la 09.01.2021 s-a deschis de sine stătător în rezultatul deteriorării părții frontale a automobilului în accidentul primar din or. Edineț**, **însă al doilea accident rutier s-a produs din vina lui Suholitco Artur care a admis în circulaţie un autovehicol contrar cerințelor pct. 120 al Regulamentului circulației rutiere şi la condus cu încălcarea prevederilor pct. 45 al Regulamentului circulației rutiere**" (f.d.135, vol.I).

Totodată, instanța de judecată la emiterea hotărârii nr.5r-16/22 din 30.06.2022, prin care a constat vina lui Suholitco Artur s-a expus şi asupra raportului de constatare tehnico-ştiinţifică nr. 34/12/1-R-927 din 22 martie 2021 (f.d.23-26, vol.I).

Prin urmare, la data de 26 decembrie 2023 reclamantul Suholitco Artur a depus cerere de chemare în judecată prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului Arama Ion în beneficiul său costul serviciilor de transportare cu remorca în valoare de 350,00 lei; cheltuieli de transport Briceni-Edineţ tur-retur în valoare de 131,77 lei; cuantumul reducerii costului autoturismului în sumă de 5 894,24 lei; costul expertizei în sumă de 2 000,00 lei; suma de 12 873,23 lei necesară pentru înlocuirea capotei frontale şi a balamalelor de fixare a acesteia, precum şi a parbrizului, care au fost a variate ca urmare a accidentului rutier în or. Edineţ la data de 09 ianuarie 2021; taxe poştale în valoare de 115,00 lei; costul hârtiei în valoare de 100,00 lei și prejudiciu moral în valoare de 20 000,00 lei (f.d.1-3, vol.I).

La fel, se reține că, reclamantul la data de 24 aprilie 2024, și-a concretizat pretențiile și a solicitat încasarea pretențiilor viitoare din acțiune în legătură cu viitoarele cheltuieli, care preconizează să le suporte, în legătură cu repararea automobilului personal şi anume: serviciile evacuatorului pentru transportarea automobilului din Briceni, la Chişinău în sumă de 2500 lei; preţul diagnosticului la calculator al automobilului; preţul verificării geometrice a caroseriei automobilului, în sumă de 3000 lei; costul transportării pieselor de schimb (f.d.147, vol.I).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul central din 05 martie 2025 s-a admis parțial cererea depusă de Suholitco Artur către Aramă Ion privind încasarea prejudiciului cauzat de pe urma accidentului rutier și anume prejudiciul material în sumă de 32 321,21 lei și prejudiciul moral în suma de 20 000 lei.

S-a încasat de la Aramă Ion în beneficiul lui Suholitco Artur prejudiciul moral în sumă de 3000 lei. În rest, cerințele lui Suholitco Artur către Aramă Ion s-au respins ca neîntemeiate. S-a încasat parțial de la Suholitco Artur în beneficiul lui Aramă Ion cheltuieli de judecată pentru asistență juridică, în sumă de 3000 lei. S-a încasat de la Aramă Ion în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 lei (f.d.218, vol.I, 51-67, vol.II).

Instanța de fond și-a întemeiat soluția pe faptul că, prejudiciul cauzat reclamantului urmează a fi despăgubit de către compania S.A.R. „Moldcargo” S.A., or, automobilul de model Volkswagen Passat cu nr/î ***** condus de Arama Ion la data de 09.01.2021, deținea RCA și anume de la compania S.A.R. „Moldcargo” S.A., iar suma de 3000 de lei este pe măsură de a acoperi suferințele fizice și psihice suportate de reclamant, restul sumei de 17 000 lei, fiind respinsă ca neîntemeiată.

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 31 martie 2025 avocatul Natalia Ciumac în interesele lui Suholitco Artur a contestat hotărârea Judecătoriei Edineț sediul central din 05 martie 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Suholitco Artur (f.d.222-226, vol.I, 85-94, vol.II).

La data de 13 octombrie 2025, avocatul Tatiana Ivas în interesele lui Aramă Ion a depus referința la cererea de apel (f.d.100-102, vol.II).

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.(1), (2) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în

hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de apel menționează că, art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Potrivit art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Iar potrivit art.121 CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord concluzionează că, soluția instanței de fond este una întemeiată, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.

Or, conform prevederilor art. 9 alin. (1) din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt

prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

În conformitate cu art. 20 alin. (1), (2) Cod Civil, (1) Dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârșită cu vinovăție sub forma intenţiei sau imprudenţei. (2) Fapta este săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conştient, survenirea acestor urmări.

Potrivit art. 1998 alin. (1)-(3) Cod Civil, (1) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. (2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. (3) O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Art. 2022 alin. (1) Cod Civil declară că, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

În temeiul art. 2013 alin. (1), (2) Cod Civil, (1) Persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (**exploatarea vehiculelor**, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art.2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenţia persoanei vătămate. (2) Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

Dispozițiile art. 2025 alin. (1), (2) Cod Civil prevăd că, (1) Repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească. (2) În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului şi nu a costului reparaţiei dacă costul reparaţiei depăşeşte disproporţional pierderea valorii. Această regulă se aplică animalelor doar dacă aceasta este oportună, avînd în vedere scopul pentru care animalul este ţinut.

În conformitate cu art. 2036 alin. (1), (2) Cod Civil, (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art. 2037 Cod Civil, (1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

În accepțiunea art. 45 alin. (1) Cod Contravențional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenționale.

În conformitate cu art. 242 alin. (1) Cod Contravențional, constituie contravenție, încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalaţii sau a altor bunuri ori cu cauzarea de vătămări corporale neînsemnate victimei, se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

Art. 1822 alin.(1) Cod Civil stipulează că, prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, **după caz, terţului păgubit** o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

Potrivit art. 5 din Legea nr. 106 din 21.04.2024 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, se constată că, (1) În cadrul asigurării obligatorii RCA, cazul asigurat este accidentul produs de un vehicul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, cu producerea de pagube: a) atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului; b) în urma desprinderii accidentale, în timpul deplasării vehiculului, a remorcilor, semiremorcilor sau atașelor; c) de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul; d) ca urmare a scurgerii, risipirii sau căderii accidentale a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate; e) la urcarea în vehicul și

la coborârea din acesta. (2) Nu se consideră caz asigurat dacă accidentul a avut loc ca urmare a imposibilității fortuite de executare, inclusiv prin diferite măsuri militare instituite pe durata stării de urgență, de asediu sau de război sau prin acțiuni provocate de calamități naturale, explozii nucleare, radiație sau poluare radioactivă, dezordini în masă, precum și de activități teroriste.

Art. 14 al legii menționate supra prevede că, (1) Asigurătorul RCA are obligația de a plăti despăgubiri de asigurare persoanei păgubite pentru pagubele produse de un accident de vehiculul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA. (2) Fără a se depăși limitele de răspundere prevăzute în contractul de asigurare obligatorie RCA, conform art. 13 alin. (1) și (2) și în condițiile în care cazul asigurat s-a produs în perioada de valabilitate a contractului, asigurătorul RCA acordă despăgubiri de asigurare pentru: a) vătămări corporale sau deces, inclusiv pentru prejudicii morale; b) daune materiale, inclusiv costuri de radiere a vehiculului și cheltuieli de diminuare a daunei; c) costuri privind reparația vehiculului, dovedite prin documente emise de către unitățile de reparații sau prin documente emise în condițiile prezentei legi; d) cheltuieli de judecată suportate de persoana păgubită în procesul civil sau cheltuieli aferente în cazul soluționării alternative a litigiului, dacă soluția este favorabilă pentru persoana păgubită; e) costul aferent unei singure evacuări a vehiculului avariat, care aparține persoanei păgubite, de la locul accidentului la locația reprezentantului de despăgubiri sau la unitatea de reparații aleasă de către persoana păgubită, în vederea reparării vehiculului, sau la cea mai apropiată locație de locul producerii accidentului sau la domiciliul persoanei păgubite, după caz, dacă respectivul vehicul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii sau deplasarea acestuia poate provoca pericol pentru siguranța traficului rutier. (3) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul, pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în încăperi și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, asigurătorul RCA acordă despăgubiri de asigurare în limita de răspundere prevăzută în prezenta lege pentru: a) paguba produsă de orice dispozitiv sau instalație cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv paguba produsă din cauza desprinderii accidentale a remorcii, a semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul; b) paguba produsă din culpa conducătorului de vehicul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA; c) paguba provocată persoanelor păgubite de caracteristicile, acțiunea ori inacțiunea vehiculului, de alt lucru antrenat în deplasarea vehiculului sau de scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate; d) pagubele provocate persoanelor păgubite de deschiderea ușilor vehiculului de către pasagerii acestuia în timpul deplasării sau atunci când vehiculul este oprit sau staționează; e) pagubele produse persoanelor păgubite drept consecință a conducerii vehiculului de către o persoană în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare.

Art. 15 stipulează că, (1) Asigurarea obligatorie RCA acoperă răspunderea pentru pagubele produse de accidente de vehicule tuturor persoanelor altele decât conducătorul vehiculului culpabil. (2) Membrii familiei asiguratului, ai conducătorului de vehicul sau ai oricărei alte

persoane a cărei răspundere civilă este angajată într-un accident de vehicul și este acoperită de asigurarea obligatorie RCA nu sunt excluși de la beneficiul asigurării pentru propriile lor vătămări corporale. (3) Asigurarea obligatorie RCA acoperă pagubele produse de accidente de vehicule pietonilor, cicliștilor și altor utilizatori nemotorizați ai drumurilor, care, în urma unui accident de vehicul, au dreptul la o despăgubire de asigurare în limitele de răspundere prevăzute de prezenta lege. (4) Prezentul articol nu aduce atingere răspunderii civile ori valorii despăgubirii de asigurare.

Potrivit art. 26 alin. (2) al legii menționate, se reține că, (2) în cazul vătămărilor corporale se compensează și eventualele cheltuieli generate de accident, inclusiv cheltuielile de transport ale persoanei accidentate, de tratament, protezare, spitalizare, recuperare, îngrijire, alimentație specială conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, care nu sunt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii, conform legislației. Cheltuielile menționate se stabilesc în baza prețurilor practicate de către instituțiile din Republica Moldova, conform documentelor eliberate de acestea sau în cazurile în care niciuna dintre instituțiile respective nu practică serviciile nominalizate, conform documentelor justificative eliberate de către instituțiile din străinătate.

Potrivit art. 13 alin. (4) și (5), dacă întinderea pagubelor produse de unul și același accident mai multor persoane, inclusiv cheltuielile suportate de acestea în procesul civil, depășește limita stabilită, despăgubirile de asigurare se acordă în acea limită stabilită pentru fiecare persoană păgubită, proporțional raportului dintre limita răspunderii și totalul pagubelor. (5) În cazul în care întinderea pagubelor depășește limitele de răspundere stabilite la alin. (1), persoana păgubită are dreptul, în conformitate cu Codul civil, să intenteze persoanei culpabile de producerea accidentului o acțiune de recuperare a sumei care depășește aceste limite.

Art. 15 alin. (1) lit. a) a Legii Nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule prevede că, Asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum şi în cazul în care, la data accidentului utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între proprietar sau utilizator şi asigurător.

Art. 20 al legii invocate stipulează că, (1) Drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea asiguratului se exercită faţă de asigurătorul de răspundere civilă auto direct, la sediul acestuia, sau prin reprezentantul de despăgubiri, în limitele răspunderii asigurătorului prevăzute în prezenta lege. (2) Drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate se exercită faţă de asigurătorul acestei persoane prin intermediul Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule dacă sînt îndeplinite condiţiile prevăzute la art.4 alin.(2) lit.b). **(3) Persoana păgubită poate să adreseze cerere de despăgubire direct asigurătorului de răspundere civilă auto sau reprezentantului de despăgubiri desemnat de acesta, indiferent de faptul că asiguratul a executat sau nu obligaţia de înștiințare prevăzută la art.18 alin.(1) lit.c). (4) Asigurătorul nu este în drept să refuze examinarea şi soluționarea cererii de**

despăgubire depuse în condițiile alin.(3). (5) Drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul şi/sau autovehiculul au rămas neidentificați sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită faţă de Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art. 14. În acest caz, drepturile şi obligaţiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui şi Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule. (6) Persoana păgubită sau reprezentantul ei legal este obligat să asigure, în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit.c), accesul asigurătorului sau al reprezentantului de despăgubiri al acestuia la bunurile avariate prin accident de autovehicul, astfel încît asigurătorul să dispună de posibilitatea de a constata întinderea reală a pagubelor. (7) Dacă persoana păgubită sau reprezentantul ei legal nu a respectat obligaţia prevăzută la alin.(6) şi a făcut astfel imposibilă întocmirea dosarului de daune şi/sau constatarea de către asigurător a întinderii pagubelor, acesta din urmă este absolvit de obligaţia de a plăti despăgubirea de asigurare.

Astfel, Colegiul civil reține că, instanța de fond a stabilit în mod complet situația de fapt, constatând că, la 09.01.2021 reclamantul Suholitco Artur a fost implicat în evenimente rutiere succesive, iar vinovăția pârâtului Aramă Ion a fost confirmată în cadrul procedurii contravenționale pentru primul accident petrecut în mun. Edineț, aspect care a servit ca temei pentru examinarea cererii de reparare a prejudiciului material și moral.

Totodată, instanța de fond a reținut că, ulterior, în aceeași zi, reclamantul și-a continuat deplasarea, iar în or. Briceni s-a produs un al doilea incident/accident, determinat de starea tehnică/defecțiunea mecanismului de închidere a capotei și de continuarea deplasării fără verificări, împrejurări care au fost analizate prin prisma actelor și constatărilor existente în materialele cauzei, inclusiv prin referire la constatări din proceduri anterioare.

În acest context, Colegiul civil subliniază că, instanța de fond a delimitat corect ceea ce poate fi imputat pârâtului Aramă Ion, adică doar consecințele directe **ale primului** accident, de consecințele ulterioare și de prejudiciile care nu pot fi atribuite cu certitudine pârâtului, fie din cauza lipsei legăturii de cauzalitate, fie din cauza interferenței celui de-al doilea eveniment.

Or, Colegiul civil va aprecia ca una justă constatarea instanței de fond potrivit căreia, suma de 12 873,23 lei prejudiciu ca urmare a deschiderii clandestine a capotei nu-i poate fi imputată lui Arama Ion, or, în una și aceiași zi reclamantul Suholitco Artur, la un scurt interval de timp, a fost implicat în două accidente, fără a trece o expertiză sau o verificare tehnică după fiecare accident în parte pentru a delimita concret defecțiunile tehnice (nu a verificat defecțiunile tehnice după primul accident rutier). Mai mult ca atât, se reține că, al doilea accident din or. Briceni s-a produs din cauza reclamantului Suholitco Artur, căruia i s-a deschis capota la automobil. Deschiderea capotei în timpul deplasării automobilului lui Suholitco Artur nu poate fi pusă pe seama pârâtului, or, reclamantul nu a verificat starea automobilului înainte de a-și continua deplasarea, astfel, solicitarea cheltuielilor în sumă de 12 873,23 lei nu au fost justificate.

Prin urmare, instanța de apel constată că, apelul nu răstoarnă concluziile de fapt stabilite, ci se limitează la o interpretare proprie a evenimentelor, fără suport probator decisiv.

Cu privire la criticile apelantului privind aprecierea probelor, Colegiul civil reține că, potrivit art. 121 CPC, probele se administrează de părți, iar instanța examinează doar probele pertinente și concludente pentru soluționarea cauzei. Conform art. 130 CPC, instanța apreciază probele potrivit intimei convingeri, bazată pe cercetarea completă și nemijlocită a probelor în ansamblu. Or, în acest sens, instanța de apel reține că, instanța de fond a indicat clar care probe au fost avute în vedere, a explicat de ce anumite pretenții nu pot fi admise, în special cele care țin de prejudiciul material, a delimitat corect între fapte probate și afirmații/estimări ale reclamantului.

De altfel, Colegiul civil subliniază că, criticile apelantului sunt, în esență, cereri de re-apreciere a probelor și de substituire a instanței de apel în rolul instanței de fond, ceea ce contravine naturii controlului devolutiv exercitat în apel.

Distinct de aceste constatări, în raport cu prejudiciul material, instanța de apel reține că, din hotărârea instanței de fond rezultă că, reclamantul a pretins, în total, sume ce includ transport/remorcă, transport Edineț–Briceni etc., „diminuarea valorii” automobilului, costuri de expertiză, costuri pentru capotă/parbriz și alte reparații, cheltuieli poștale/hârtie, cheltuieli viitoare (diagnostic, verificări geometrice etc).

În acest sens, instanța de fond a respins integral aceste pretenții privind prejudiciul material ca neîntemeiate, din considerente care se mențin și în apel, deoarece după cum constată Colegiul civil, au existat două evenimente într-un interval scurt în mun. Edineț și ulterior în mun. Briceni, iar o parte esențială a daunelor invocate derivă din al doilea eveniment din care nu au fost separate cu certitudine, evaluările și estimările invocate de reclamant nepermițând stabilirea exactă a prejudiciului imputabil pârâtului, în condițiile în care starea autovehiculului a fost afectată ulterior, unele cheltuieli fiind neprobate, ipotetice/viitoare și nu reprezintă un prejudiciu actual, cert, pentru o parte a cheltuielilor (de exemplu, cele ce țin de expertize/achitări efectuate), instanța de fond reținând că, acestea nu pot fi puse în sarcina pârâtului în formula solicitată, fiind achitate de terți sau nefiind atribuibile cauzal pârâtului.

Astfel, cheltuielile în sumă de 12 873,23 lei pentru înlocuirea capotei, balamalelor și parbrizului, precum și suma de 5 892,24 lei privind diminuarea valorii automobilului au fost respinse pe motiv că, rapoartele de evaluare au fost întocmite după producerea celui de-al doilea accident rutier, în care nu s-a constatat vina lui Aramă Ion, iar materialele dosarului nu permit și nu indică asupra delimitării prejudiciului imputabil exclusiv pârâtului numit.

În ceea ce privește costul expertizei de 2 000 lei, instanța de fond a reținut corect că, această sumă a fost deja achitată reclamantului de către asigurător, astfel încât solicitarea repetată a acesteia de la pârât este neîntemeiată.

Cheltuielile de transport cu remorca în sumă de 350 lei, precum și celelalte cheltuieli de transport, au fost respinse în mod justificat, întrucât acestea au fost generate de cel de-al doilea accident rutier produs în or. Briceni, pentru care pârâtul nu poartă răspundere, iar între bonurile de plată și situația de fapt există neconcordanțe ce lipsesc cererea de bază probatorie.

Totodată, instanța de fond a reținut corect că, cheltuielile poștale și pentru hârtie nu au legătură cauzală cu accidentul rutier, iar cheltuielile viitoare invocate prin cererea de concretizare reprezintă cheltuieli ipotetice, nefiind efectiv suportate de reclamant.

În aceste condiții, instanța de apel apreciază că, soluția instanței de fond privind respingerea cheltuielilor pretinse este legală și temeinică, or în apel, reclamantul nu aduce o bază probatorie nouă concludentă care să demonstreze, în mod cert că, fiecare sumă cerută a fost suportată, că este rezultatul direct și exclusiv al faptei pârâtului, că nu este influențată de evenimentul ulterior ori de conduita reclamantului.

În aceste condiții, soluția instanței de fond de respingere a prejudiciului material rămâne legală și temeinică.

Cu privire la raportul cu asigurătorul RCA, instanța de fond a reținut explicit că, în raport cu prejudiciul material rezultat dintr-un accident rutier, mecanismul legal de reparare presupune, în mod normal, valorificarea drepturilor față de asigurătorul RCA, în limita răspunderii de asigurare, iar nu în mod automat împotriva persoanei fizice asigurate.

Apelantul critică această concluzie, însă instanța de apel reține că, instanța de fond a indicat logic și motivat că, pârâtul deținea RCA la data evenimentului, prejudiciul material urmând a fi solicitat pe calea prevăzută de legislația specială citată supra, în condițiile și limitele acesteia, în lipsa unei fundamentări juridice corecte în cerere (inclusiv în ceea ce privește delimitarea prejudiciului imputabil) nu poate fi obligat pârâtul la plata sumelor solicitate. De altfel, este corectă concluzia primei instanțe că, prejudiciul cauzat reclamantului urmează a fi despăgubit de către compania S.A.R. „Moldcargo" S.A., or, automobilul de model Volkswagen Passat cu nr/î ***** condus de Arama Ion la data de 09.01.2021, deținea RCA.

Cu referire la încasarea prejudiciului moral, instanța de fond a admis parțial cererea privind prejudiciul moral și a încasat de la pârât în beneficiul reclamantului 3 000 lei, respingând diferența până la 20 000 lei.

În ceea ce privește prejudiciului moral, instanța de apel reține că, instanța de fond a ținut cont de natura faptei, de consecințele concrete asupra reclamantului și de faptul că, pârâtul Aramă Ion a fost tras la răspundere contravențională, aspect care, prin sine, produce un efect reparator și preventiv. Instanța de fond a apreciat că, suma de 3 000 lei constituie o compensație rezonabilă pentru suferințele morale dovedite, fără a conduce la o îmbogățire nejustificată a reclamantului, iar apelantul nu a prezentat probe suplimentare care să justifice majorarea despăgubirii. În aceste condiții, instanța de apel constată că, stabilirea prejudiciului moral în cuantumul menționat este motivată și nu impune intervenția instanței de apel.

Potrivit art. 82 Cod de Procedură Civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 90 lit. i) și l) Cod de Procedură Civilă, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte cheltuielile de asistenţă juridică și alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.

Art. 94 Cod de Procedură Civilă stipulează că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.

Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar potrivit prevederilor art. 96 alin.(1), (1^1) Cod de Procedură Civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părții care a avut cîștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, dat fiind faptul că, partea pârâtă Arama Ion în prezenta speță, a fost prezentat de un avocat, fapt confirmat în baza mandatului nr. 2032414 din 15.01.2024 (f.d.75, vol.I), căruia potrivit facturii fiscale nr. II0717390 din 15.01.2024, i s-a achitat suma de 6 000,00 lei pentru acordarea asistenței juridice (f.d.76, vol.I), precum și faptul că, instanța a ajuns la concluzia privind temeinicia parțială a pretențiilor reclamantului, în temeiul normelor citate, Colegiul civil apreciază întemeiată soluția instanței de fond prin care a încasat de la reclamant în beneficiul pârâtului 3 000 lei cheltuieli de judecată pentru asistență juridică, având în vedere rezultatul procesului, apreciindu-le ca fiind reale, necesare și rezonabile. Or, instanța de apel notează că, stabilirea cheltuielilor de judecată ține de aplicarea normelor procedurale și de aprecierea instanței în raport cu soluția pe fond, justificarea cheltuielilor și proporționalitate.

Totodată, este corectă reținerea de către instanța de fond a faptului că, reclamantul Suholitco Artur la depunerea cererii în instanța de judecată fiind scutit de la plata taxei de stat, or, pentru acțiunea nepatrimonială (încasarea prejudiciului moral), urma să achite suma de 100 lei, aceasta a fost încasată de la pârâtul Arama Ion.

Având în vedere că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată cu respectarea normelor de drept material și procesual, fiind bazată pe probe suficiente și pe interpretarea corectă a dispozițiilor legale aplicabile, instanța de apel constată că, cererea de apel declarată de Suholitco Artur urmează a fi respinsă ca nefondată, cu menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Edineț sediul central din 05 martie 2025.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, completul de judecată al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, -

decide:

Respinge cererea de apel declarată de Suholitco Artur.

Menține hotărârea Judecătoriei Edineț sediul central din 05 martie 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Suholitco Artur către Arama Ion privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**